

Počet zbraní na Slovensku medziročne vzrástol o desaťtisíce. Pribudlo ich tolko, akoby sa vyzbrojilo jedno okresné mesto (VIDEO)

- CZ24 News | 5. února 2024

SLOVENSKO: Jedni by zbrane najradšej zrušili, druhí sa s nimi v trezoroch cítia bezpečnejšie a ďalší ich vytiahnu len na strelnici či poľovačke. Všetci, ktorí ich vlastnia či používajú, musia mať jedno spoločné - zodpovednosť.

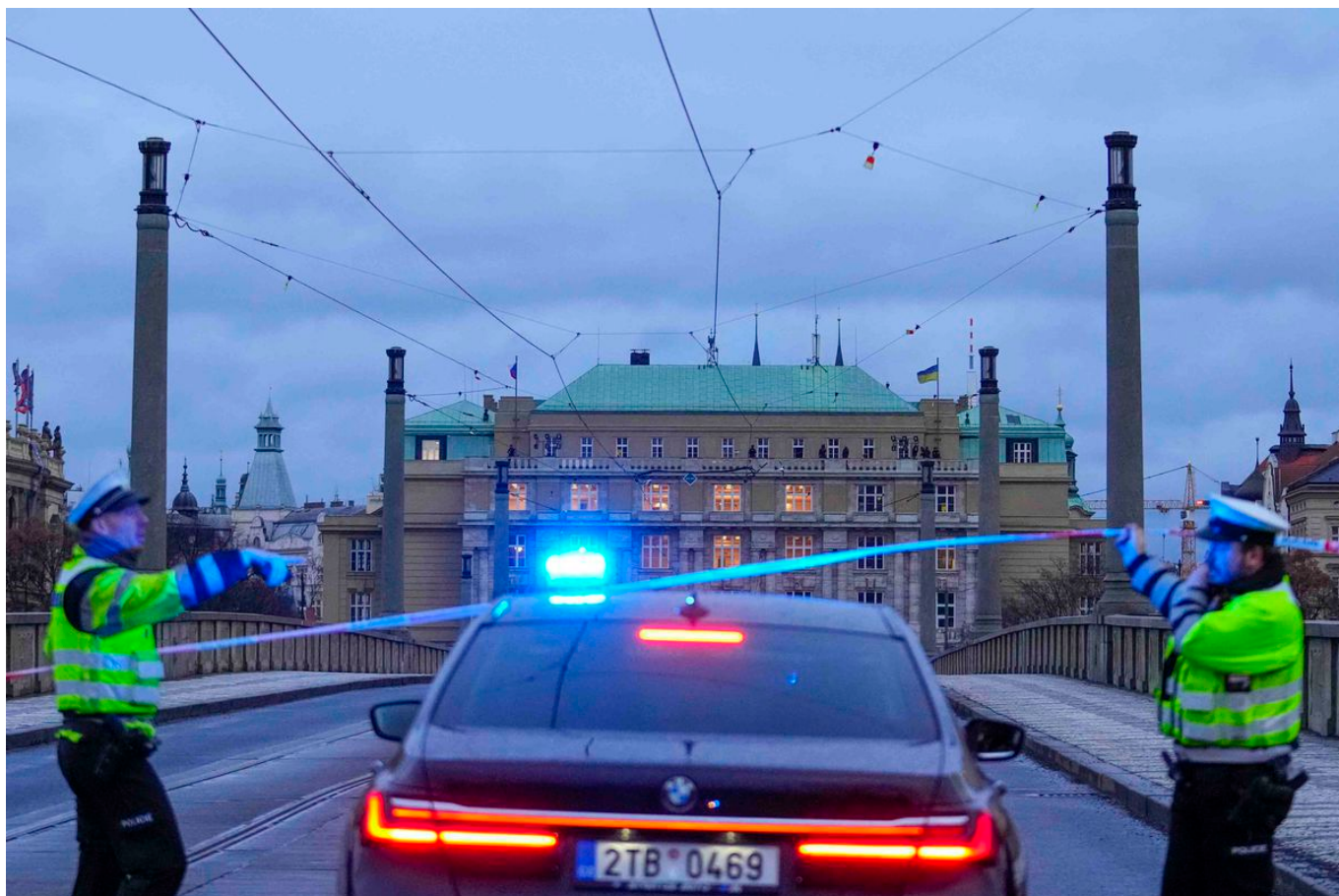
Záujem Slovákov o ručné zbrane za posledné roky vzrástol, ministerstvo vnútra ich medziročne zaevidovalo približne o viac ako 35-tisíc. Podľa majiteľa obchodu so zbraňami to môže vysvetľovať zhoršená bezpečnostná situácia po začiatku ruskej invázie na Ukrajinu, nárast však môže byť aj dôsledkom zmeny kategorizácie zbraní. Navyše, v posledných rokoch stúpol aj záujem o športovú strelbu.

Ministri T. Drucker a M. Šutaj Eštok o bezpečnosti na školách

Na Slovensku sa naposledy [novelizovali](#) pravidlá o zbraniach a strelive pred pár rokmi a pribudli s nimi aj povinnosti. Na zmenách začalo pracovať aj susedné Česko. Po viac ako mesiaci od masovej strelby na Karlovej univerzite v Prahe, vidieť konkrétne kontúry. Malo by sa pritvrdiť aj u nás? Držitelia zbraní sa prikláňajú k názoru, že pravidlá sú dostatočné a sprísňovať ich netreba, striktnější predpisy a zákazy by vraj len posilnili čierny trh.

Normy o držaní zbraní prišli na reč po pražskom masakri aj v Bratislave. Okrajovo ich spomenul minister vnútra Matúš Šutaj Eštok (Hlas). „Ja si viem predstaviť aj otvorenie debaty o sprísnení legislatívy na držbu zbraní, pretože sa ukazuje, že bezpečnostná situácia nielen u nás, ale aj vo svete je iná ako pred piatimi rokmi,” načrtnol. Možnosti prevencie vidí aj vo vzdelávaní detí.

Strelba na škole v centre Prahy. Útočník je mŕtvy

Česi zareagovali rýchlo

Česká polícia po útoku na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe potvrdila, že strelec si na miesto činu priniesol obrovský arzenál zbraní a munície, povolenie mal na osem zbraní z toho dve dlhé. Vláda premiéra Petra Fialu konala po tragédii, kedy útočník zabil 14 ľudí, promptne. Nový zákon o zbraniach a strelive schválila Snemovňa už koncom januára. Predajcom vznikla povinnosť hlásiť podozrivé obchody, umožňuje zabaviť zbrane kvôli bezpečnostnému riziku a skracuje aj lehotu na lekárske prehliadky držiteľov zbraní.

Držanie zbraní a streliva sa za posledné tri dekády na Slovensku viackrát menilo. K najzásadnejším legislatívnym [zmenám](#) došlo naposledy vo februári 2022 v rámci implementácie smernice Európskeho parlamentu a nariadení Európskej Komisie. Novinky začali platiť až po prechodnom období vo februári 2023. Dotkli sa najmä tých ľudí, ktorí si chceli zaobstarať alebo vlastniť ľudovo nazývané plynové pištole alebo revolyvery, teda expanzné zbrane, ale aj takzvané flobertky. Na ich nákup treba odvtedy [zbrojný preukaz](#) alebo povolenie na nákup od polície a následne ich zaevidovať po čom polícia vydá preukaz zbrane. Nová vyhláška tiež upravila aké doklady musia mať pri sebe držiteľia zbraní.

Podľa majiteľa obchodu so zbraňami v bratislavskej Petržalke Jozefa Vránskeho je držanie zbraní a streliva dostatočne upravené, keďže pri udeľovaní povolenia sa kladie dôraz na bezúhonnosť, spoľahlivosť, spôsobilosť na právne úkony, ale aj vek. Lekárskym posudkom sa zase preukáže zdravotná spôsobilosť. Pred skúšobnou komisiou sa musí ukázať, ako vie potenciálny majiteľ držať a nosiť zbraň z odbornej stránky.

Obrana proti aktívnemu útočníkovi

Možnosť vlastniť zbraň na Slovensku považuje predseda Zväzu vlastníkov strelných zbraní Ľudovít

Miklánec za širokú, no nie za benevolentnú. Myslí si, že súčasné znenie zákona je vyvážené a netreba ho sprísňovať. Vidieť to podľa neho aj na štatistikách Eurostatu. Slovensko sa v rámci rebríčka nachádza medzi krajinami s najmenším počtom úmrtí po útoku strelnou zbraňou.

„Ako jediní v Európe máme obligatórne stanovené psychotesty, každý držiteľ zbrojného preukazu môže prísť o zbraň alebo zbrojný preukaz veľmi rýchlo už aj pri podozrení na najmenší problém z jeho strany. Polícia má na to všetky zákonné páky,“ priblížil Pravde. Zbrane by podľa neho určite nemali byť dostupné ľahko, no nedáva zmysel ich ani striktne obmedzovať, pretože to prispieva k rozširovaniu čiernemu trhu. „Ten je skutočným ohrozením bezpečnosti obyvateľov a štátu,“ pokračoval.

Akoby sa vyzbrojila celá Spišská Nová Ves

Podľa posledných [údajov ministerstva vnútra](#) medziročne stúpol počet zbraní na Slovensku o približne 35-tisíc. Zjednodušene opísané, pribudlo ich toľko, ako keby mal po jednej zbrani každý z obyvateľov Spišskej Novej Vsi. „Na konci roka 2022 bolo evidovaných cca 407 000 kusov zbraní, z čoho bolo 11 480 kusov zbraní kategórie D. Ku koncu roka 2023 bolo celkom evidovaných cca 442 000 kusov zbraní, z čoho bolo už viac ako 27 000 zbraní kategórie D. Aj z uvedeného je možné predpokladať, že za nárastom počtu zbraní stojí novela zákona o zbraniach a strelive, ktorá priniesla povinnosť evidencie pre viacej druhov zbraní kategórie D, rovnako medziročne narástol počet zbraní kategórie B,“ spresnila hovorkyňa Prezídia Policajného zboru Denisa Bárdyová.

- počet držiteľov zbrojného preukazu v roku 2022: cca 151 000
- počet vydaných zbrojných preukazov (sk. A) v roku 2022: viac ako 11 800
- počet zaevidovaných zbraní v roku 2022: cca 26 000
- počet držiteľov zbrojného preukazu v roku 2023: cca 154 000
- počet vydaných zbrojných preukazov (sk. A) v roku 2023: viac ako 15 500
- počet zaevidovaných zbraní v roku 2023: cca 35 000

Zdroj: MV SR

K najčastejšie kupovaným zbraniam patrili predvlani expanzné zbrane kategórie D, ktoré sa ľudovo označujú ako „plynovky“. Po nich ľudia najviac vyhľadávali krátke samo nabíjacie zbrane kategórie B, teda pištole. Minulý rok sa poradie na prvých priečkach otočilo, a tretou najčastejšie evidovanou zbraňou bola dlhá opakovacia zbraň kategórie C, napríklad poľovné alebo športové gulovnice so zásobníkom.

Počet zbraní podľa Miklána stúpa na Slovensku dlhodobo a relatívne pomaly, asi o dve percentá ročne, čo je menej ako v ostatných európskych krajinách. Štatisticky vyšší nárast v posledných rokoch bol podľa jeho slov spôsobený práve zmenou kategorizácie zbraní aplikovaním európskej smernice. „Časť zbraní kategórie D, ktoré boli vlastnené na občiansky preukaz a evidované na polícii prešli do kategórií A, B, C. Kategória D nie je súčasťou štatistík, kategórie A, B, C sú. Preto čísla vyskočili vyššie. Ide predovšetkým o expanzné zbrane, ktoré používajú kluby vojenskej histórie pri rekonštrukciách bojov. Takže zbraní reálne viac nepribudlo,“ vysvetlil.

Kedy rastie dopyt po zbraniach

Vránsky zo skúseností hovorí, že väčší záujem o kúpu zbrane je vždy vtedy, keď nastane nejaká kríza alebo sa zhorší bezpečnostná situácia. Cítiť to bolo najmä začiatkom deväťdesiatych rokov. „Veľa ľudí začalo podnikáť, a každý v tej dobe pociťoval potrebu mať zbraň. Medzi ľuďmi bolo v tej dobe pomerne dosť peňazí, doviezli sa na Slovensko nové druhy krátkych, dlhých a športových, po ktorých

bol dopyt,“ opísal. Záujem bol aj o zberateľstvo.

Nárast zbraní by teda mohla vysvetľovať aj ruská agresia na Ukrajine, izraelsko-palestínsky konflikt či migračné krízy. „Ľudia pozorne sledujú túto situáciu a pociťujú prirodzený ľudský strach a obavu. Preto sa mnohí rozhodnú vyzbrojiť, alebo ešte dozbrojiť,“ skonštatoval majiteľ obchodu. Dopyt o krátke zbrane vzrástol aj v dobe, keď došlo k napadnutiu ľudí medveďom. Ľudia chcú podľa jeho pozorovania vlastniť zbraň najmä kvôli ochrane seba a najbližších. Aj Miklánek hovorí, že záujem prejavujú ľudia viac v obdobiach, keď pociťujú nejaké ohrozenie. Vojna u susedov priniesla i dopyt po kurzoch prvej pomoci. Hovorí, že ozbrojené konflikty za hranicami síce vzbudia záujem, no len málokedy sa pretaví do kúpy pištole či revolveru.

„Reálne sa ale v nákupoch zbraní neprejavujú, nakoľko splniť podmienky a spraviť si zbrojný preukaz je otázkou seriózneho rozhodnutia a prípravy v trvaní minimálne tri mesiace,“ dodal. Najväčší záujem je podľa majiteľa petržalského obchodu o krátke zbrane rôznych druhov, značiek, typov a kalibrov. Či už Glock, HK, ČZ, Walther alebo Grand Power. „No taktiež sú žiadané rôzne druhy samo nabíjajúcich palných zbraní, najviac v kalibri 9 mm Luger, ale i brokové zbrane,“ zhrnul.

Zbrane vyhľadávajú mladšie ročníky a siahajú po nich rôzne profesijné skupiny. Kto ich najviac nakupuje? „Jednoznačne podnikatelia a bežní ľudia, medzi ktorých radím aj ľudí, ktorí držia zbraň aj na športovú strelbu. Držitelia zbraní často rozširujú zbrojný preukaz aj na skupinu E – držanie zbrane a streliva na športové účely. Na Slovensku je mnoho klubov, kde sa na strelniciach súťaží v rôznych streleckých disciplínach. Takže sa dá povedať, že dochádza k rozmachu športového strelectva, čím sa zlepšujú aj strelecké návyky, ako i bezpečnosť pri manipulácii so zbraňou,“ uviedol Vránsky.

Miklánek vekové trendy nebadá. Zbrojné preukazy si podľa neho zvyčajne robia pracovníci SBS, poľovníci či športovní strelci. „S mladými ľuďmi pod 30 rokov sa stretávame zriedka a ak, ide zväčša o osoby ktoré robia športovú strelbu prípadne pestujú tento záujem s jedným s rodičov. Skôr sa dá konštatovať, že vekový priemer vlastníkov zbraní rastie,“ opísal. Strelba sa však podľa neho stáva vplyvom inflácie či iných socio-ekonomických faktorov finančne náročnejšou, no sa strelniciach je stále možné stretnúť ľudí všetkých spoločenských vrstiev a povolání.

Ľudia odovzdali počas amnestie aj rarity

Počas posledných dvoch desaťročí došlo na Slovensku štyrikrát k takzvaným zbraňovým amnestiám. Ak držali zbraň bez povolenia, mohli ich odovzdať polícii bez sankcie. Znižovanie zbraní držaných „bez papiera“ má eliminovať riziko, že by sa nimi mohlo niekomu ublížiť.

V prvých dvoch zbraňových amnestiách v rokoch 2005 a 2009 ľudia odovzdali takmer 8000 nelegálne držaných zbraní. V tretej zbraňovej amnestii (2015) ich bolo 3035. Našli sa medzi nimi aj raritné kúsky vrátane historickej pušky Sharps z obdobia vojny Sever proti Juhu. Naposledy ľudia vypratávali povaly a pivnice v rokoch 2020 a 2021 počas štvrtej amnestie. Priniesli počas nej už výrazne menej zbraní, celkovo ich bolo 1615. Streliva bolo vyše 53-tisíc kusov.

Odovzdané zbrane skúmajú neskôr balistici z expertných ústavov. Ak skúšky ukážu, že nimi nebol spáchaný žiaden trestný čin a spĺňajú podmienky na jej držanie alebo nosenie, môžu si ju zlegalizovať. Ak však o ňu záujem viac nemajú, prepadne štátu.

[ZDROJ](#)